

Zlatko Šešelj

Deset godina poslije

Dubravko Škiljan (1949-2007)

21. srpnja 2007. godine, dakle prije punih deset godina, umro je Dubravko Škiljan, jedan od sudionika projekta LATINA ET GRAECA doslovno od samih početaka. Otišao je prvi od nas i kao da je najavio bolne gubitke dragih kolega i prijatelja: nepunih osam mjeseci nakon njega, otišla je za njim i supruga Maja, kao u priči o Orfeju i Euridici, ali izvrnuta redosljedna... Poslije njih otišli su, nažalost, i mnogi drugi...

A svojoj je Euridici Dubravko Škiljan posvetio gotovo sav svoj stvaralački rad: posljednja knjiga, „Vježbe iz semantike ljubavi“, objavljena tek nekoliko tjedana prije smrti – uz sav svoj znanstveni aparat – govorila je o kredu njihova zajedničkog života, o ljubavi.

I upravo je svojim posljednjim knjigama, „Mappa mundi“ i „Vježbe iz semantike ljubavi“, Dubravko Škiljan najavio nove razine svojih lingvističkih istraživanja. One su bile tek prve u nizu koji je trebao nastati, a nažalost nikada nije. Do samoga kraja bio je u neprestanim planovima, već su postojali i naslovi nekoliko knjiga kojima se strastveno nadao.

Smrt je ipak bila brža.

Što se prijevoda tiče, s velikim je zadovoljstvom radio na prijevodu „Gramatičkog umijeća“ Dionizija Tračanina – koji smo objavili u Biblioteci LATINA ET GRAECA – a to poniranje u područja u koja hrvatska klasična filologija nije nikada zašla i spoznaje koje je pri prevođenju otkrivao dovele su ga do ushita. Zaželio je u slijedećih desetak godina – dopustite da o tome osobno svjedočim – prevesti temeljna djela antičkih gramatičara...

Ali, smrt je ipak bila brža.

Pa ipak, i nakon deset godina njegova djela svjedoče o velikom umu, o intelektualcu kakvih je malo. Pokušali smo u ovih deset godina tiskanjem njegovih radova održati sjećanje na vrijednosti koje je predstavljao i na sposobnosti i kreativnost koju je demonstrirao. U ovoj zemlji zaborava nastojali smo održati taj plamićak sjećanja. Pokušali smo razgorjeti i veći plamen, ali nismo uspjeli. Organizirali smo dvodnevni znanstveni skup o djelima i radovima Dubravka Škiljana koji je bio izuzetno posjećen. Trebao je postati bienalan i tradicionalan, ali nam to nije pošlo za rukom. Drugi

skup na Dubravkove teme trebali su organizirati lingvisti (jer Dubravko je Škiljan ipak, kako je u šali uvijek naglašavao, bio klasični filolog pod „B“), ali tu je nekako stalo.

No Institut LATINA ET GRAECA, čiji je jedan od osnivača također bio, nastavit će objavljivati njegove tekstove, a pred nama je i objava njegove cjelovite biografije i bibliografije. Ta će se knjiga pojaviti već u slijedećih nekoliko mjeseci, kao mali obol obilježavanju desetljeća u kojem je Dubravkovo pero prestalo pisati.

Hoće li ga hrvatska znanstvena i kulturna javnost zadržati u sjećanju, nismo sigurni. U mnogome je, naime, bio njezin oponent, ne riječima već djelima: bio je skroman intelektualac u javnosti kojom dominiraju bahati neznalice; bio je marljiv u zemlji u kojoj marljivost nije na cijeni; bio je pošten u zemlji koja znanstveno i stručno poštenje ne smatra bitnima; bio je kreativan u kulturi koja kreativnost smatra opasnom; bio je mudar u zemlji koja od mudrosti zazire; bio je pristojan u zemlji prostaka; bio je sve ono što većina nije. Zato ga treba zaboraviti.

Institut LATINA ET GRAECA pobrinut će se da Dubravko Škiljan ne bude zaboravljen.